

РЕШЕНИЕ

№ 7730

гр. София, 20.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав,
в публично заседание на 10.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Романова

при участието на секретаря Гергана Мартинова , като разгледа дело номер **6544** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба вх. № 19321 от 29.06.2020 година, подадена от Е. Е., ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място] 1330, [жк], [жилищен адрес] представлявано от Г. Г. Г., в качеството на управител, срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-2600/4821#2 от 30.04.2020 г., издаден от заместник изпълнителния директор на Държавен фонд Земеделие, с който, на основание чл. 14, ал.1 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 „Плащания за земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони, и мярка 212 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г., чл.59, ал.1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с чл. 166 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и чл.20а, ал.6 и ал.5, предложение първо, във връзка с ал.2 и ал.1 от Закона за подпомагане на земеделските производители Е. Е. е изключено от подпомагане и е определено публично държавно вземане в размер на 8037,77 лв.(осем хиляди тридесет и седем лв. и 77 ст.), представляващо 25% от общо изплатена сума по мярка 212 за кампания 2012 г., 2013 г., 2014 г., 2015 г. и във връзка с решение на Върховния административен съд по адм.д. № 1384/2021 г., с което е

отменено решението на Административен съд София-град по адм. д. № 5951/2020 г. и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на съда.

В жалбата са наведени твърдения, че са налице обективни обстоятелства, които са станали причина Е. Е. да не може да изпълни докрай през 2016 г, поетия през 2012 г. петгодишен ангажимент по Мярка 212. Сочи, че същите се изразяват в: законодателни промени, едностранно прекратяване на договорите за наем от Общински поземлен фонд, считано от 10.02.2016 г. на основание изискванията приети със ЗИД на ЗСПЗЗ, чл. 37и през 2015 г., отнемане на площите от Общински поземлен фонд и липсата на правно основание за кандидатстване. Навеждат се доводи, че ДФЗ е бил уведомен незабавно за прекратяването на договорите. Иска се оспореният акт да бъде отменен, както и в полза на дружеството да бъдат присъдени направените по делото разноски.

В съдебно заседание, жалбоподателя не се явява и не се представлява.

Ответникът – заместник изпълнителния директор на Държавен фонд Земеделие, не се явява и не се представлява.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: През кампания 2012 жалбоподателят в качеството му на бенефициент е поел петгодишен ангажимент по заявление УИН: 22/070512/46776 за извършване на земеделска дейност в съответния необлагодетелстван район - подпомагане по схемите и мерките за директни плащания за кампания 2012 г.

На основание чл. 37, ал. 2 от ЗПЗП са извършени административни проверки, като в резултат с писмо с изх. № 01-2600/4821 от 15.08.2019 г., ДФ Земеделие - РА уведомява кандидата за откриване на административно производство за издаване на АУПДВ, съгласно чл. 26, ал. 1 от АПК. Видно от същото е, че е установено, че за кампания 2016 г., кандидатът не е подал заявление за подпомагане с декларирана мярка 212, регламентирана в Наредба № 11 от 03.04.2008 г. Във връзка с това са изложени мотиви, че неподаването на заявление за подпомагане за кампания 2016 г. представлява нарушение на изискванията на чл. 4, ал. 1, т. 2 и т. 3 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г., според които кандидатите за подпомагане са длъжни да подават заявление за подпомагане с декларирани площи в съответния необлагодетелстван район всяка година след първото компенсаторно плащане, както и да извършват земеделска дейност в съответния необлагодетелстван район за период от най-малко 5 последователни години от първото компенсаторно плащане. В резултат на тези констатации е направено заключение, че на основание чл. 14, ал. 1 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г., земеделският стопанин следва да бъде изключен от подпомагане и за него е налице задължение да възстанови получените до момента компенсаторни плащания за необлагодетелстваните райони или част от тях, в зависимост от годината, в която е прекратил участието си в мярката. В писмото е посочено също, че по мярка 212 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ са изплатени следните суми: първа година от ангажимента - подадено заявление с УИН: 22.07.0512/46776 за кампания 2012, изплатена сума 7369, 26 лв.; втора година от ангажимента – подадено заявление с УИН: 22.44.0613/53360 за кампания 2013, изплатена сума 8025, 54 лв.; трета година от ангажимента - подадено, заявление с УИН: 22.26.0514/55366 за кампания 2014, изплатена сума 8966, 08 лв.; четвърта годи от ангажимента - подадено заявление с УИН: 22.01.0615/59371 за кампания 2015, изплатена сума 7790, 18 лв.

Така в съответствие с чл. 14, ал. 1, т. 4 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г., е посочено,

че бенефициентът следва да възстанови сумата от 8037, 77 лв., или 25 % от получената субсидия по мярката, при прекратяване на участието си по мярка 212 след четвъртата година от поетия ангажимент.

С писмото на Е. Е. е указно, че при несъгласие с направените констатации може в 7-дневен срок да направи възражение и да представи и доказателства. Предоставена е и възможност за доброволно възстановяване на недължимо платената сума.

В указания срок дружеството е подало писмено възражение с писмо вх. № 01-2600/4821 от 28.08.2019 г., в което сочи, че са налице обективни обстоятелства, които са станали причина Е. Е. да не може да изпълни докрай през 2016 г. поетия през 2012 г. петгодишен ангажимент, а именно: законодателни промени и едностранно прекратяване на договорите за наем от Общински поземлен фонд, считано от 10.02.2016 г. на основание изискванията приети със ЗИД на ЗСПЗЗ, чл. 37и през 2015 г. Към писмото са приложени копие от Уведомително писмо от 05.02.2016 г. от [община] до Е. Е. за едностранно прекратяване на договорите за наем на общински мери и пасища от О. на [община] и Уведомително писмо от 19.02.2016 г., с което дружеството уведомява ДФЗ, че поради възникнали форсмажорни обстоятелства дружеството не може да изпълнява до край поетия петгодишен агроекологичен ангажимент, тъй като е налице едностранно прекратяване на договорите за наем на общински мери и пасища от О. на [община], сключени през 2012 г. за срок от пет години, с които имоти Е. Е. е бенефициент на ДФЗ по мярка 214 АЕП с петгодишен ангажимент.

Възраженията на Е. Е. са приети за неоснователни, тъй като съгласно приложимото национално законодателство е налице изискване към земеделските стопани след поемане на многогодишния ангажимент по съответната мярка да декларират и стопанисват площи в дадения необлагодетелстван район за период от пет години, като не е задължително тези площи да са едни и същи. Административният орган се е аргументирал, че заявяването от кандидата на други площи, попадащи в териториалния обхват на районите с ограничения, различни от планинските - НР2, не възпрепятства изпълнението на многогодишния ангажимент. Така при невъзможност за деклариране на площи в съответния необлагодетелстван район, с които да бъде изпълнен поетия ангажимент е съществувала възможността същият да бъде прехвърлен на друго лице при спазване на изискванията на чл. 14, ал. 4 от НАРЕДБА № 5 от 27.02.2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания. С тези мотиви е издаден процесния АУПДВ№ 01-2600/4821#2 от 30.04.2020 г., от заместник изпълнителния директор на Държавен фонд Земеделие, с който, на основание чл. 14, ал.1 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 „Плащания за земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони, и мярка 212 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г., чл.59, ал.1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с чл. 166 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и чл.20а, ал.6 и ал.5, предложение първо, във връзка с ал.2 и ал.1 от Закона за подпомагане на земеделските производители Е. Е. е изключено от подпомагане и е определено публично държавно вземане в размер на 8037,77 лв.(осем хиляди тридесет и седем лв. и 77 ст.), представляващо 25% от общо изплатена сума по мярка 212 за кампания 2012 г., 2013 г., 2014 г., 2015 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна

следното:

Жалбата е подадена от лице с правен интерес, срещу подлежащ на оспорване по реда на АПК административен акт, пред компетентния да я разгледа съд, при спазване на срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Жалбата е допустима. Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният акт за установяване на публично държавно вземане е издаден от материално и териториално компетентен административен орган – зам. изпълнителния директор на ДФ Земеделие, предвид разпоредбата на чл. 20а, ал. 4 от ЗПЗП, която в приложимата ѝ редакция (изм. и доп., ДВ, бр. 51 от 2019 г., в сила от 28.06.2019 г.), предвижда, че изпълнителният директор може да делегира със заповед правомощията си, произтичащи от правото на Европейския съюз или от националното законодателство, както и такива, делегирани на основание чл. 2д, ал. 2, включително за вземане на решения, произнасяне по подадени заявления за подпомагане и формуляри за кандидатстване и/или сключване на договори за финансово подпомагане, административни договори по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и по подадени заявки и искания за плащане, на заместник-изпълнителните директори и на директорите на областните дирекции на фонда. В изпълнение на това правомощие, на основание чл. 20, ал. 1, ал. 2 и ал. 4 от ЗПЗП, с представената по делото Заповед №03-РД/2891/23.07.2019 г., издадена от изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, на посочените в заповедта основания, на П. С.– заместник-изпълнителен директор на ДФ Земеделие, са делегирани редица правомощия, в т. ч. и такива за издаване и подписване на АУПДВ по мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ и мярка 212 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ и/или изключване от подпомагане по чл. 14, ал. 1 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ и мярка 212 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007- 2013 година. Предвид изложеното и вида на оспорения акт - АУПДВ, същият се явява издаден от лице, действашо при надлежно упражняване на делегираните му правомощия, в рамките на неговата материална и териториална компетентност.

В хода на административното производство са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които са довели и до материална незаконосъобразност на акта. Нарушена е разпоредбата на чл.35 от АПК. Действително, административният орган надлежно е уведомил жалбоподателя за започналото административно производство, като е посочил подробно установените факти и обстоятелства в писмо изх.№ 01-2600/4821 от 15.08.2019 г., подписано от зам.изпълнителния директор на ДФЗ. В тази връзка, жалбоподателят е направил възражение и към него е представил Уведомително писмо от 05.02.2016 г. от [община] до Е. Е. за едностранно прекратяване на договорите за наем на общински мери и пасища от О. на [община] и Уведомително писмо от 19.02.2016 г., с което дружеството уведомява ДФЗ, че поради възникнали форсмажорни обстоятелства не може да изпълнява до край поетия петгодишен агроекологичен ангажимент, тъй като е налице едностранно прекратяване на договорите за наем на общински мери и пасища от О. на [община], сключени през 2012 г. за срок от пет години, с които

имоти Е. Е. е бенефициент наДФЗ по мярка 212 АЕП с петгодишен ангажимент. По делото не се спори, че жалбоподателят е земеделски стопанин и в това си качество е подал заявления за подпомагане по мярка 2012 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ за кампания 2012 г., за кампания 2013 г., за кампания 2014 г. и за кампания 2015 г. Не се оспорват и получените от земеделския стопанин суми, конкретно посочени в административния акт. Не се оспорва и факта, че жалбоподателят не е подал заявление за подпомагане за 2016 г. по мярка 2012.

Въз основа на тези безспорни факти, административният орган е приел, че са налице законовите предпоставки на чл.14 ал.1, т.4 от Наредба №11/2008 г., съгласно който земеделски стопанин, който не подаде заявление за подпомагане по време на поетия петгодишен ангажимент, се изключва от подпомагане по тази наредба и се задължава да възстанови получените до момента компенсаторни плащания за необлагодетелстваните райони или част от тях в зависимост от годината, в която е прекратил участието си в мерките, както следва: т.4) след третата година - 25 %.

От доказателствата по делото се констатира, че жалбоподателя в качеството му на земеделски стопанин е обработвал общински мери и пасища от общинския поземлен фонд, съгласно сключени договори за наем с [община].

В Държавен вестник бр.61/2015 г. е обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, с който са променени условията за предоставяне под наем и /или отдаване под аренда на земи от държавния и/или от общинския поземлен фонд, като е предвидено принудително предсрочно прекратяване на договорите с наематели/арендатори, които не отговарят на новите нормативни изисквания и на директорите на областните дирекции Земеделие, респективно на кметовете на общини е предоставено нарочно правомощие в тази връзка.

Съгласно § 15 ал.1 от ПЗР ЗИД Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, ползвателите, сключили договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд преди 24 февруари 2015 г., са длъжни в срок до 1 февруари 2016 г. да приведат договорите в съответствие с изискванията на чл. 37и, ал. 1 и 4, които предвиждат пасища, мери и ливади да се предоставят за ползване на собственици и ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни или на правоимащи, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище. Именно след настъпване на законодателната промяна с параграф 15 ПЗР ЗИД ЗСПЗЗ, са прекратени договори за наем на общински мери и пасища от общинския поземлен фонд сключени между жалбоподателя и [община], допълнителни споразумения към договори за наем за прекратяването им /л. 398 сл. от делото/.

Безспорно настъпилата законодателна промяна вменява определени задължения на земеделски стопанин, изразяващи се в наличие на животновъдни обекти, които отсъстват за жалбоподателя. Видно от приетите допълнителни споразумения към договорите за наем на земеделска земя, договорите са прекратени именно поради настъпилата законодателна промяна.

Безспорен е и фактът, че земеделското стопанство на жалбоподателя се състои единствено от наетите общински мери и пасища от общинския поземлен фонд, който факт се установява при преглед и сравнение на заявленията, които е подал за подпомагане по мярка 212.

Посочените обстоятелства на практика поставят в невъзможност земеделския стопанин да изпълнява и да спазва поетите задължения съгласно изискванията на Наредба №11/2008г.

Настъпилата законодателна промяна със Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗИД ЗСПЗЗ) обуславя прилагането на чл. 47, т. 4 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г., относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета, според която разпоредба възстановяване на получената помощ не се изисква, когато неспазването се дължи на форсмажорни и извънредни обстоятелства, както са определени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013. Цитираната общностна норма дефинира неизчерпателно случаите, които могат да бъдат признати като „непреодолима сила“ и „извънредни обстоятелства“ за целите на финансирането, управлението и мониторинга на ОСП /видно и от съображение 5 от същия Регламент/. В случая прекратяването на договорите за наем за имотите на земеделския стопанин, формиращи цялото му стопанство, заявено за подпомагане по процесната мярка, на основание законодателно решение, е било непредвидимо за жалбоподателя към дата на подаване на заявлението през 2012 г., а съгласно чл. 2, § 2, б „е“ от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г., за целите на финансирането, управлението и мониторинга на ОСП „непреодолима сила“ и „извънредни обстоятелства“ могат да бъдат признати по-специално в следните случаи: отчуждаване на цялото стопанство или на голяма част от стопанството, ако това отчуждаване не е могло да бъде предвидено към деня на подаване на заявлението.

Резултатът от непредвидените законодателни промени е невъзможност жалбоподателят да продължи да изпълнява поетия ангажимент в цялост, поради лишаване от правото му на ползване на земеделската земя, поради което е следвало да се приложи разпоредбата на чл. 15 от Наредба № 11 от 3.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ и мярка 212 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г., като административният орган прекрати ангажимента на Е. Е., без да изисква частично възстановяване на получената от земеделския стопанин финансова помощ. Видно от доказателствата по делото дружеството надлежно е уведомило ДФЗ за предсрочното прекратяване на договорите за наем, респективно, че не може да изпълнява поетия петгодишен агроекологичен ангажимент. В случая наличието на форсмажорно и/или изключително обстоятелство е във връзка с настъпила законодателна промяна, а не поради наличие на прекратяване на договора за аренда на земеделските площи, за които лицето е получавала финансова помощ по Наредба № 11/03.04.2008 г.

Предвид изложеното, съдът намира, че оспореният Акт за установяване на публично държавно вземане е издаден в нарушение на материалния закон и следва да бъде отменен.

В хода на настоящото производство от страна на жалбоподателя не е направено искане за присъждане на разноски, такова е отправено при първото разглеждане на делото от АССГ и пред ВАС. С оглед на това на основание чл. 226, ал. 3 от АПК на Е. Е. следва да бъдат присъдени разноски в размер на 1231,00 лв. /хиляда двеста тридесет и един лева/, представляващи държавна такса в размер на 50 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 550 лв. при първото разглеждане на делото от АССГ и 81 лв. държавна такса и 600 лв. адвокатско възнаграждение, претендирани пред ВАС. Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 16 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Е. Е., ЕИК[ЕИК], Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-2600/4821#2 от 30.04.2020 г., издаден от заместник изпълнителния директор на Държавен фонд Земеделие, с който дружеството е изключено от подпомагане и е определено публично държавно вземане в размер на 8037,77 лв.(осем хиляди тридесет и седем лв. и 77 ст.), представляващо 25% от общо изплатена сума по мярка 212 за кампания 2012 г., 2013 г., 2014 г., 2015 г.

ОСЪЖДА Държавен фонд Земеделие – Разплащателна агенция да заплати на Е. Е., ЕИК[ЕИК] сумата от 1231 лв. /хиляда двеста тридесет и един лева/, представляваща държавна такса в размер на 50 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 550 лв. при първото разглеждане на делото от Административен съд София-град, 81 лв. държавна такса и 600 лв. адвокатско възнаграждение, претендирани пред Върховния административен съд.

Решението подлежи на обжалване в 14 – дневен срок от получаването му пред Върховния административен съд на Република България.

Съдия: